Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Valtiontalouden tarkastusviraston vuosikertomus. Maatalouden investointituet

Mikko Teivaala
Pirkanmaan ELY-keskus 4.11.2024

Pirkanmaan ELY-keskuksen arvio ja havainnot VTV:n raportista

- **Maatalouden investointitukien seurantaa ja vaikuttavuuden arviointia tulee tehostaa** VTV:n suositusten mukaisesti.
- Seurantaa tulee järjestää Ruokaviraston Hyrrä -tukijärjestelmän kautta ja seurantatietojen toimittaminen tulee olla tukiehdoissa.
- Liiketoimintasuunnitelman tunnuslukujen vertaaminen verotustietoihin on vaikeaa, koska esim. poistojen laskenta on eri perusteista ja maatalouden veroilmoituksella ilmoitetaan tuloja ja menoja, jotka eivät ole rakennetukilain mukaista maataloutta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen arvio ja havainnot VTV:n raportista

- On epätodennäköistä, että maatalouden rakennekehitys olisi nopeampaa ilman maatalouden investointitukia. **Investointituen kohdentamisella voidaan vaikuttaa rakennekehitykseen**, esim. palauttamalla lisämaan hankinta tuen kohteeksi.
- Liiketoimintasuunnitelmalomake talouslaskelmineen on investointitukihakemuksen arvioinnissa tärkein liite. Lomake laskentaohjeineen on pysynyt lähes muuttumattomana vuosikaudet. **Liiketoimintasuunnitelmaa tulisi kehittää vastaamaan nykypäivän maatalouden toimintaympäristöä**.

Pirkanmaan ELY-keskuksen arvio ja havainnot VTV:n raportista

- Viljelijöiden toiminnan kannattavuudessa ja yrittäjäominaisuuksissa on suuria eroja. Haasteena on tunnistaa ja kohdistaa tuki hyvät yrittäjäominaisuudet omaaville ja kehittäville tiloille.
- **Investointituella paitsi tehostetaan tuotantoa, myös tuetaan innovatiivisia ratkaisuja ja uusinta viljelyteknologiaa.**
- Maatalousinvestoinnit ovat painottuneet läntiseen osaan maata, jossa viljelyyn on luontaiset olosuhteet ja elintarviketuotannon jalostuksen keskittymiä.

Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemys investointitukijärjestelmän kehitystarpeista

- Liiketoimintasuunnitelmaa tulee kehittää vastaamaan tämän päivän tarpeita.
- **Tuen kohdentaminen parantamaan huoltovarmuutta ja ruokaturvaa.**
- Korkotukilainan osuutta tuen määrästä tulisi lisätä. Tämä jakaa tukea pidemmälle aikavälille ja tukee siten maksuvalmiuden ylläpitämistä.
- Talouslaskelmia tulee edellyttää muistakin isoista investoinneista kuin kilpailukykyinvestoinneista.
- Viljelijöiden jaksaminen on koetuksella. Työympäristön parantamiseen kohdistuvien investointien tukitasoa tulee nostaa ja poistaa ne kilpailukykykategoriasta.